Lietas Nr.C31326516
Lietas arhīva Nr. C-1221-17/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 31.janvārī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa: tiesnese S.Cīrule
ar sekretāri E.Kārkliņu,
Baložu ielā 14, atklātā tiesas sēdē piedaloties prasītājam /pers. A/, izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2016.gada 7.novembrī prasītājs /pers. A/ cēlis tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 179.panta pirmo un piekto daļu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", lūgts piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam uzturlīdzekļus pušu nepilngadīgās meitas /pers. C/ un dēla /pers. D/ uzturam 111 euro ik mēnesi katra bērna uzturam, bet ne mazāk kā valstī noteiktajā minimālajā apmērā, sākot no prasības celšanas dienas līdz abu bērnu pilngadībai. Lūgts maksājumus veikt līdz katra mēneša 10.datumam.

Prasībā norādīts, ka pušu laulībā 1999.gada 2.jūnijā dzimusi meita /pers. C/, bet 2003.gada 23.aprīlī – dēls /pers. D/.

2014.gada 31.janvārī pušu laulība ar tiesas spriedumu šķirta, abi bērni atrodas prasītāja ikdienas aizgādībā. Atbildētāja nenodrošina bērnus arī ar valstī noteiktajiem minimālajiem uzturlīdzekļiem.

[2] Atbildētāja savos rakstveida paskaidrojumos celto prasību nav atzinusi, norādot, ka prasībā minētie fakti neatbilst patiesībai. Arī atbildētāja nodrošina bērnus ar uzturu, līdzekļus labprātīgi pārskaitot uz bērnu bankas kontiem un prasītāja kontu, ko apliecina pievienotie pierādījumi.

Pilnīgāku lietas apstākļu noskaidrošanai lietā nozīmēta tiesas sēdē mutvārdu procesā.

[3] Prasītājs/pers. A/ tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikumā minētajiem pamatiem un motīviem.

Atzina, ka jau pēc prasības celšanas tiesā no atbildētājas saņēmis trīs uzturlīdzekļu maksājumus, tādejādi piekrita, ka uzturlīdzekļi piedzenami sākot ar tiesas sprieduma taisīšanas brīdi.

Atbildētāja/pers. B/ uz tiesas sēdi nav ieradusies slimības dēļ. Cita starpā tiesai adresētajā 2017.gada 23.janvāra iesniegumā norādījusi, ka celto prasību uzskata par nepamatotu un apmelojošu, vienlaikus pilnībā piekrītot tam, ka vecāku pienākums ir finansiāli nodrošināt bērnus, ko atbildētāja labprātīgi arī dara.

Tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu nolēma lietu izskatīt atbildētājas prombūtnē.

Motīvu daļa

[4] Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, uzklausījusi prasītāja paskaidrojumus tiesas sēdē, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā nepastāv strīds, ka: 1) nepilngadīgo pušu bērnu –1999.gada 2.jūnijā dzimušās meitas /pers. C/ un 2003.gada 23.aprīlī dzimušā dēla /pers. D/ uzraudzību un aprūpi īsteno tēvs, savukārt atbildētājai ir pienākums piedalīties abu bērnu uzturēšanā, kā to noteic Civillikuma 179.pants.

Kā izriet no atbildētājas rakstveida paskaidrojumiem un lietai pievienotajiem bankas konta izrakstiem – viņa minēto pienākumu pildījusi, kopš 2016.gada 3.janvāra veicot maksājumus galvenokārt tieši uz nepilngadīgo bērnu norēķinu kontiem, bet 2016.gada 12.novembrī, 2016.gada 1.decembrī un 2017.gada 10.janvārī – arī uz prasītāja kontu (*lietas 19.-22.lapa; 37.lapa*).

Kā to atzina prasītājs tiesa sēdē, kopš 2016.gada 12.novembra līdz 2017.gada 10.janvārim atbildētāja tieši prasītājam veikusi trīs uzturlīdzekļu maksājumus 222 *euro* apmērā ik mēnesi.

Lietā izšķirams jautājums par to, vai atbildētājas labprātīgi veiktie naudas sūtījumi tieši bērniem atbrīvo atbildētāju no pienākuma dot uzturlīdzekļus prasītājam.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu bērns līdz pilngadībai ir vecāku aizgādībā, kas ietver sevī abu vecāku tiesības un pienākumu rūpēties par bērnu un viņa mantu, pārstāvēt viņu personiskajās un mantiskajās attiecībās, uzraudzīt bērnu un noteikt viņa dzīvesvietu.

Atbilstoši Civillikuma 178. panta otrajai daļai bērnu aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērni dzīvo, t.i., ikdienā lemj ar aizgādību saistītos jautājumus, bet jautājumos, kas var būtiski ietekmēt bērna attīstību, vecāki lēmumus pieņem kopīgi.

Kā jau noskaidrots, lietā nav strīda par to, ka abu pušu nepilngadīgo bērnu aprūpi un uzraudzību īsteno prasītājs.

Tādējādi konkrētajā gadījumā tieši tēvs ikdienā ir atbildīgs un tiesīgs lemt jautājumus, kas saistīti ar bērnu ikdienas uzturēšanu, t.i., ēdienu, apģērbu, mājokli, veselības aprūpes nodrošināšanu, izglītošanu, kā arī tiesīgs pieprasīt no otra vecāka bērnu uzturēšanas izdevumus.

Civillikumā nav paredzēts, ka nepilngadīgiem bērniem būtu tiesības pašiem saņemt uzturlīdzekļus no saviem vecākiem, jo atbilstoši Civillikuma 177.pantam līdz pilngadībai bērni atrodas vecāku aizgādībā un tādējādi nav tiesīgi patstāvīgi, bez vecāku piekrišanas lemt jautājumus, kas saistīti ar viņu uzturu un uzturam paredzēto līdzekļu izlietošanu.

Atbildētājai neapšaubāmi ir tiesības sūtīt bērniem naudu pēc saviem ieskatiem, tomēr minētie sūtījumi nevar atbrīvot atbildētāju no pienākuma dot

uzturlīdzekļus prasītājam, kuram savukārt tie jāizmanto bērnu uzturam.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērnu vecumu.

Valstī noteiktā minimālā mēnešalga kopš 2017.gada 1.janvāra ir 380 *euro*, savukārt abi pušu bērni ir vecāki par septiņiem gadiem.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteic, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt bērnam [..], sākot no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai, uzturlīdzekļus 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Prasītāja pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētājas mantisko stāvokli, jo ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Tādejādi tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami uzturlīdzekļi valstī noteiktajā minimālajā apmērā – 114 *euro,* meitas /pers. C/ un dēla /pers. D/ uzturam sākot no sprieduma taisīšanas dienas – 2017.gada 31.janvāra, kā to tiesas sēdē lūdz prasītājs, līdz abu bērnu pilngadībai, nosakot, ka uzturlīdzekļu apmērs nevar būt mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Sprieduma izpildē ieskaitāmi tie naudas līdzekļi, kurus atbildētāja prasītājam jau labprātīgi pārskaitījusi 2017.gada 10.janvārī.

Prasītājs lūdzis tiesu noteikt, ka uzturlīdzekļi pārskaitāmi līdz katra mēneša 10.datumam.

Tiesa uzskata, ka šāds lūgums nav pamatots, jo Civilprocesa likuma 195.pants (spriedums par naudas summas piedziņu) nenoteic, ka tiesai, piedzenot periodiskus maksājumus, būtu spriedumā jānorāda konkrēts datums, līdz kuram samaksa veicama.

Atbildētājai spriedums jāpilda un tiesas piedzītie uzturlīdzekļi jāmaksā katra mēneša ietvaros.

[5] Civilprocesa likuma 33.pants noteic, ka tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

[5.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītājs ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu. Savukārt Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa paredz, ja prasītājs bijis atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas, tie piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

[5.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Maksājumu kopsumma par vienu gadu katram bērnam konkrētajā lietā ir 1368 *euro* (114 *euro* x 12 mēneši).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunkta, 35.panta pirmās daļas 10.punkta nosacījumiem, konkrētajā gadījumā no atbildētājas valsts labā būtu piedzenama valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu abu bērnu uzturam 344,18 *euro* apmērā.

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

No lietas uzziņas lapas redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu ir 8,71 *euro*, kas arī būtu piedzenami no atbildētājas valsts labā.

Tādejādi kopā no atbildētājas par labu valstij būtu piedzenami tiesas izdevumi 352,89 *euro* apmērā.

[5.3] Civilprocesa likuma 43.panta ceturtā daļa paredz tiesai tiesības atbrīvot personu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Ievērojot, ka atbildētājai primāri jānodrošina uzturs diviem nepilngadīgiem bērniem, tiesas izdevumu samaksa 352,89 *euro* apmērā var ietekmēt bērnu intereses, samazinot tiem iespēju saņemt regulārus uzturlīdzekļus.

Tādejādi konkrētajos lietas apstākļos, ievērojot bērnu prioritārās intereses, tiesa uzskata par iespējamu atbildētāju pilnīgi atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa 189.- 193.pantu, 250.^{26} pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, un dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 114 *euro* (viens simts četrpadsmit *euro*) katram bērnam, bet ne mazāk kā valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, sākot no 2017.gada 31.janvāra līdz abu bērnu pilngadībai, sprieduma izpildē ieskaitot tās uzturlīdzekļu summas, kuras atbildētāja prasītājam pārskaitījusi 2017.gada 10.janvārī.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama uz prasībā norādīto /pers. A/ norēķinu kontu AS "Swedbank" /numurs/.

Atbrīvot atbildētāju /pers. B/ no tiesas izdevumu 352,89 *euro* apmērā samaksas valsts ienākumos.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā no tā sastādīšanas dienas – 2017.gada 31.janvāra var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese S.Cīrule